

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

«Ακτινογραφία»

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Ποιες είναι οι κυρίαρχες ιδεολογίες στην Ελλάδα σήμερα; Πώς βλέπουν οι πολίτες τη δημόσια διοίκηση και το σύστημα Υγείας; Πώς πιστεύουν ότι θα επηρεάσουν την εκπαίδευση τα μη κρατικά πανεπιστήμια; Γιατί μπορεί να μην πάνε φέτος διακοπές; Αυτά είναι μερικά μόνο από τα ερωτήματα που τίθενται στη νέα μεγάλη δημοσκοπική έρευνα της διαNEOσις, που πραγματοποιήθηκε από τη Metron Analysis σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 1.103 ατόμων, την περίοδο από 31 Ιανουαρίου έως 12 Φεβρουαρίου 2024. Την έκθεση υπογράφουν ο Στράτος Φαναράς, ο Γιάννης Μπαλαμπανίδης και η Πέννη Αποστολοπούλου, ενώ συνοδεύεται από την ανάλυση του καθηγητή Συγκριτικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Γεράσιμου Μοσκοφόπουλου, και εστιάζει στις κυρίαρχες ιδεολογίες στην Ελλάδα.

Πολιτικά

Η έρευνα ανοίγει με ερωτήσεις οι οποίες ανιχνεύουν την πολιτική τοποθέτηση των συμμετεχόντων. Η σοσιαλδημοκρατία καταγράφει πρώτη σε αναφορές με 20,5% και εμφανίζεται σημαντικά πιο εννοιασμένη από το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας του 2022 (14,1%). Ο φιλελευθερισμός βρίσκεται στα ίδια επίπεδα (19,3%) και μάλιστα παραμένει σχεδόν απολύτως σταθερός διαχρονικά από το 2016. Τρίτος σε αναφορές εμφανίζεται ο σοσιαλισμός (13,8%), ο οποίος, αν και καταγράφει φέτος το υψηλότερο ποσοστό από το 2016, παρουσιάζει και αυτός μια σχετική σταθερότητα διαχρονικά.

Παράλληλα, λιγότεροι πλέον θεωρούν ότι το κράτος επεμβαίνει υπερβολικά στην οικονομία (33,4%, δηλαδή 28 μονάδες χαμηλότερα από το 2018). Αντίθετα, με ποσοστό 60,9%, όσοι δηλώνουν ότι το κράτος δεν επεμβαίνει αρκετά και επιτρέπει στον ιδιωτικό τομέα να δρα ασύδοτος ξεπέρασαν, για πρώτη φορά από την έρευνα το 2015, εκείνους που πιστεύουν ότι το κράτος παρεμβαίνει υπερβολικά στην οικονομία.

Δημόσια διοίκηση και Υγεία

Η έρευνα, ωστόσο, δεν μένει στην ιδεολογική τοποθέτηση, αλλά περιλαμβάνει ερωτήσεις για συγκεκριμένα ζητήματα της πολιτικής στην Υγεία, στην εκπαίδευση, στη δημόσια διοίκηση κ.ά.

Οι πολίτες θεωρούν σημαντικά για την ανάπτυξη στη χώρα την «καλύτερη απονομή δικαιουσύνης» (32,3% στις συνολικές αναφορές), τη διαφάνεια στη λειτουργία του Δημοσίου και των θεσμών (27,3%, μάλιστα κατά πολύ αυξημένο από το 19,1% του 2022) και τη μείωση φόρων και ασφαλιστικών εισφορών (25,9%).

Στην αξιολόγηση των υπηρεσιών του Δημοσίου, τις περισσότερες θετικές και μάλλον θετικές γνώμες συγκεντρώνουν τα ΚΕΠ (85,2%) και έπειτα το gov.gr (82%). Τρίτες έρχονται οι υπηρεσίες πυρόσβεσης με 79,6%, ενώ η πολεοδομία (35,2%), τα ασφαλιστικά ταμεία (33,6%) και η υπηρεσία αδειοδότησης επιχειρήσεων (33,7%) έχουν μεν χαμηλές θετικές αξιολογήσεις, όμως παρουσιάζουν σημαντική άνοδο, άνω των 6 μονάδων, από την προηγούμενη έρευνα το 2022.

Αντίστροφο, το σύστημα Υγείας παρουσιάζει σημαντική μείωση, άνω των 10 μονάδων, από 45,9% θετικές και μάλλον θετικές γνώμες το 2022, σε 32,2%. Στην ερώτηση π θα προτιμούσαν σε περίπτωση ανάγκης, οι συμμετέχοντες στην έρευνα εμφανίζονται σχετικά μοιρασμένοι μεταξύ του ιδιωτικού (46,4%) και του δημόσιου (51%) νοσοκομείου, με το τελευταίο, ωστόσο, να έχει ένα καθαρό προ-

Τι πιστεύουν οι Έλληνες

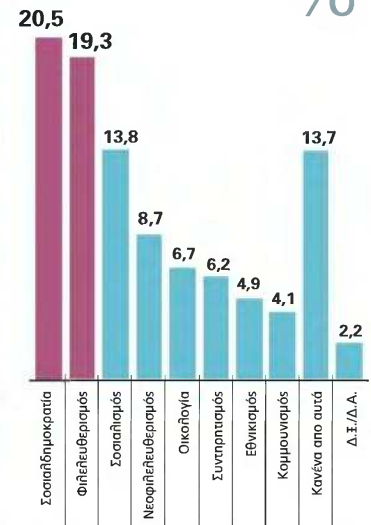
Η νέα έρευνα της διαNEOσις αναδεικνύει τις ιδεολογικές τάσεις και τις απόψεις που επικρατούν στην κοινωνία για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Το 84,5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι σκέφτεται το μέλλον, ειδικά όσον αφορά την Υγεία

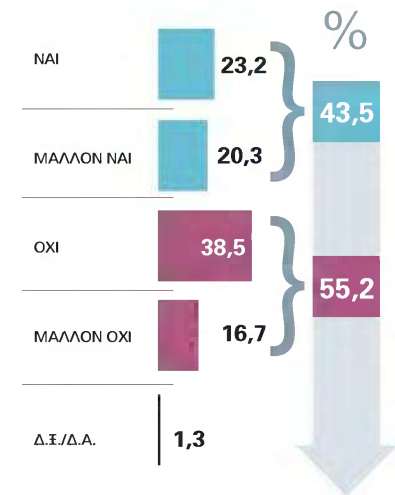
Εκπαίδευση

Οι βασικές δομές της δημόσιας εκπαίδευσης, δηλαδή τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, αξιολογούνται θετικά ή μάλλον θετικά από περίπου 4 στους 10 Έλληνες. Σε επόμενες ερωτήσεις, ωστόσο, η πλειοψηφία δηλώνει ότι θα επέλεγε τη δημόσια εκπαίδευση έναντι της ιδιωτικής (55,2% έναντι 43,5%). Τον μεγαλύτερο βαθμό συμφωνίας συγκεντρώνει η άποψη ότι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα δώσουν περισσότερες επιλογές στους νέους που θέλουν να σπουδάσουν (65,4%). Όμως, ένα ποσοστό της ίδιας κλίμακας

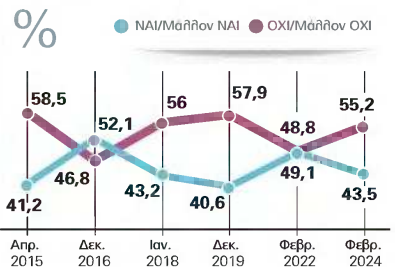
Ποιος από τους παρακάτω ιδεολογικούς χαρακτηρισμούς θα πέρατε πως σας ταιριάζει περισσότερο;

Εσείς, αν μπορούσατε να διαλέξετε, θα επιλέγατε για τα παιδιά σας την ιδιωτική έναντι της δημόσιας εκπαίδευσης;

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

1. ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Μέσο: REAL NEWS

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/05/2024

Σελίδα: 23

«Ακτινογραφία»

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σε περίπτωση που χρειαζόταν, για την υγειονομική σας περιθαλψη θα προτιμούσατε... %

(μάλλον) συμφωνεί ότι «θα αποβεί σε βάρος των οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών λόγω διδάκτρων» (63,5%) και ότι με αυτό τον τρόπο «θα σπουδάσουν και άτομα χωρίς αξιολογικά κριτήρια». Λιγότεροι είναι εκείνοι που θεωρούν ότι (μάλλον) «θα ανακουφιστεί ο προϋπολογισμός οικογενειών που έχουν παιδιά στο εξωτερικό» (59,9%) και ότι (μάλλον) τα ιδιωτικά πανεπιστήμια «θα συμβάλουν στο να αναβαθμιστούν τα δημόσια».

Το μέλλον

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων φαίνεται ότι σκέφτεται το μέλλον, ειδικά όσον αφορά την υγεία. Το 84,5% δηλώνει ότι σκέφτεται συχνά πως οι πράξεις του σήμερα θα επηρεάσουν την υγεία του στο μέλλον. Αντίστοιχα, το 69,6% δηλώνει ότι αποταμιεύει για να αγοράσει πράγματα στο μέλλον. Είναι, επίσης, σημαντικό το ποσοστό (64,9%) όσων δηλώνουν ότι έχουν ένα πλάνο για το τι θα κάνουν τα επόμενα πέντε χρόνια. Μάλιστα, οι άνδρες δηλώνουν ότι προγραμματίζουν την επόμενη πενταετία πιο συχνά από τις γυναίκες.

Μεταξύ άλλων, η έρευνα επιχειρεί να ανιχνεύσει τι θεωρούν οι πολίτες ότι τους εμποδίζει από το να κάνουν διακοπές σε κάποιον παραθαλάσσιο προορισμό. Χωρίς αυτό να προκαλεί έκπληξη, στην κορυφή των αναφορών των εμποδίων είναι οι υψηλές τιμές στους τουριστικούς προορισμούς (61%). Ωστόσο, επίσης περισσότεροι από 1 στους 4 αναφέρουν ως εμπόδιο την πολυκοσμία που πιθανόν σχετίζεται με τον κορεσμό κάποιων τουριστικών προορισμών.

2. ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΝ ΟΙ STARTUPS ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

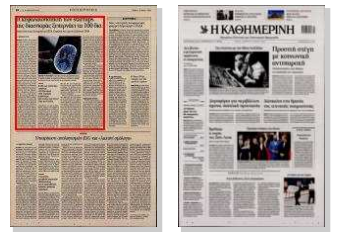
Σελίδα: 21

Διαπρέπουν οι startups της διασποράς

Βοστώνη, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Σαν Φρανσίσκο κ.ά. είναι μερικά από τα τεχνολογικά hubs όπου μπορεί κανείς να εντοπίσει ανερχόμενες εταιρείες τεχνολογίας με ελληνικό DNA, από τον κλάδο της βιοτεχνολογίας μέχρι και της τεχνητής νοημοσύνης (generative AI). Εκτιμάται ότι σήμερα το οικοσύστημα των startups που έχει αναπτυχθεί από Έλληνες του εξωτερικού είναι 10-20 φορές μεγαλύτερο από αυτό της Ελλάδας», με την κεφαλαιοποίησή του να προσεγγίζει τα 100 δισ. δολάρια. **Σελ. 26**

Η κεφαλαιοποίηση των startups της διασποράς ξεπερνάει τα 100 δισ.

Αναπτύσσονται δυναμικά σε ΗΠΑ, Ευρώπη και έχουν ελληνικό DNA

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Βοστώνη, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Σαν Φρανσίσκο κ.ά. είναι μερικά από τα τεχνολογικά hubs όπου μπορεί κανείς να εντοπίσει ανερχόμενες εταιρείες τεχνολογίας με ελληνικό DNA, από τον κλάδο της βιοτεχνολογίας μέχρι και της τεχνητής νοημοσύνης (generative AI). Και η κρίσιμη μάζα αυτών των startups έχει μία αξία... πολύτιμη, καθώς, όπως παραδέχονται και στελέχη που παρακολουθούν την αγορά των startups, για κάθε νέα startup που αναδύεται στην Ελλάδα γεννιούνται άλλες 5-6 εταιρείες τεχνολογίας από Έλληνες ιδρυτές σε χώρες του εξωτερικού. «Από αυτά που εμείς έχουμε καταγράψει, συμπεραίνουμε ότι το οικοσύστημα των startups, όπως αυτό έχει αναπτυχθεί από Έλληνες του εξωτερικού, είναι 10-20 φορές μεγαλύτερο από αυτό της Ελλάδας», λέει στην «Κ» ο Παναγιώτης Καραμπίνης, διευθύνων σύμβουλος της Endeavor Greece, οργανισμός για την ενίσχυση και δικτύωση εταιρειών.

Έρευνα που είχε δημοσιεύσει η Endeavor Greece το 2022 με τίτλο «2021 Greek-Tech Ecosystem Insights & Predictions for 2022», η κεφαλαιοποίηση των εταιρειών που έχουν ιδρυθεί στο εξωτερικό από Έλληνες ιδρυτές χωρίς να έχουν –για την ώρα– αξιοσημείωτη παρουσία στη χώρα μας, είχε ξεπεράσει το 2021 τα 100 δισ.

Η αξία τους δηλαδή, με βάση τα δεδομένα εκείνης της περιόδου, όπου οι αποτιμήσεις κινούνταν σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με σήμερα, ήταν 13 φορές μεγαλύτερη από εκείνη των startups με έδρα ή παρουσία στην Ελλάδα. Αντίθετα, η αξία των τελευταίων διαμορφώνεται περίπου στα 8 δισ. δολ. Οι «εταιρείες της διασποράς», όπως τις αποκαλεί η έκθεση,

Μία από τις καινοτόμες «ελληνικές» εταιρείες του εξωτερικού είναι η Brainomix, τεχνολογική εταιρεία του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης με συνιδρυτή τον Μιχάλη Παπαδάκη. Η εταιρεία έχει αναπτύξει λογισμικό που βοηθάει στη διάγνωση και στη θεραπεία ασθενών με εγκεφαλικά επεισόδια.

Η αξία των ελληνικών νεοφυών στο εξωτερικό είναι 13 φορές μεγαλύτερη από εκείνες που έχουν έδρα την Ελλάδα.

ανέρχονταν στις 523 το 2021. Βέβαια, λόγω και της διόρθωσης που σημειώθηκε στον κλάδο της τεχνολογίας, από τα επίπεδα-ρεκόρ του 2021 οι επενδύσεις μειώθηκαν αργότερα σημαντικά, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει πως η αγορά συρρικνώνεται. Σύμφωνα με στοιχεία του ελληνικού Marathon Venture Capital, οι νεοφυείς εταιρείες Ελλήνων της διασποράς άντλησαν το 2022 κοντά στα 2 δισ. δολ., ποσό που υποχώρησε στα

823 εκατ. δολ. την επόμενη χρονιά, εξαιτίας των γεωπολιτικών εντάσεων, της ανόδου του κόστους δανεισμού και της συνεπακόλουθης «εγκράτειας» που έδειξαν οι επενδυτές στη διόχτευση κεφαλαίων.

Ποιο το προφίλ των Ελλήνων ιδρυτών της διασποράς; «Στην Αγγλία και στην Αμερική συγκεντρώνονται αρκετοί ιδρυτές νεοφυών επιχειρήσεων, ενώ μεγάλη παρουσία έχουν και στην Ευρώπη. Πρόκειται για Έλληνες που έχουν σπουδάσει σε ελληνικά πανεπιστήμια, αλλά την περίοδο της οικονομικής κρίσης έφυγαν στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα, αρκετά δραστήριοι είναι και Έλληνες δεύτερης ή τρίτης γενιάς από διάφορες χώρες του εξωτερικού», λέει ο κ. Καραμπίνης. Οι δημιουργοί αυτών των startups κατευθύνονται εκεί όπου υπάρχουν κεφάλαια καθώς και ένα ραγδαία αναπτυσσόμενο οικοσύστημα.

Οι κλάδοι στους οποίους δραστηριοποιούνται συνδέονται άρρηκτα και με τη φήμη της κάθε πόλης. Στη Βοστώνη κυριαρχούν εταιρείες βιοεπιστημών, στη Νέα Υόρκη εταιρείες του χρηματοπιστωτικού κλάδου (fintech) και marketplaces, ενώ στο Λονδίνο φτιάχνουν δικές τους εταιρείες Έλληνες επιστήμονες από τον κλάδο της βιοπληροφορικής, της υγείας κ.λπ. Κάποιες από αυτές είναι και τεχνολογικοί μεγάλοι πανεπιστημίων, κατορθώνοντας να μετουσιώσουν την ιδέα τους σε εμπορικό προϊόν.

Τέτοια είναι η περίπτωση του Μιχάλη Παπαδάκη, συνιδρυτή της εταιρείας Brainomix, τεχνολογική εταιρεία του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Η εταιρεία έχει αναπτύξει λογισμικό που βοηθάει στη διάγνωση και στη θεραπεία ασθενών με εγκεφαλικά επεισόδια. Το προϊόν της δίνει στους γιατρούς σαφή εικόνα για το τι συμβαίνει στον εγκέφαλο του ασθενούς μέσα από την ακριβή ανάλυση των τομογραφιών του εγκεφάλου, τεχνολογία που έχει λάβει τη στήριξη φαρμακευτικών εταιρειών, όπως η γερμανική Boehringer Ingelheim, καθώς και από τον κινεζικό τεχνολογικό κολοσσό Tencent.

Δημιουργοί ταινιών

Ταινίες μικρού μήκους, ακόμη και σκηνές από οσκαρικά αριστουργήματα έχουν δημιουργηθεί μέσω του λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης (generative AI) της Runway. Συνιδρυτής της εταιρείας με έδρα τη Νέα Υόρκη είναι ο Αναστάσιος Γερμανίδης, ο οποίος μαζί με την υπόλοιπη ομάδα έχει φτιάξει ένα εργαλείο AI όπου μπορεί να περιγράψει κανείς με λίγες λέξεις το στυλ του βίντεο, το ύφος κ.λπ. που θέλει να δημιουργήσει και αυτό να το φτιάξει. Την εταιρεία έχουν χρηματοδοτήσει η Nvidia, η Google και η Salesforce.

3. ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ (ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ) ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/05/2024

Σελίδα: 30

Νοσηλευτικό προσωπικό νοσοκομείων στην Ελλάδα

(2022, ΕΛΣΤΑΤ)

33.317

σε δημόσια νοσοκομεία

1.077

σε ιδιωτικά νοσοκομεία

8.443

σε ιδιωτικές κλινικές

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΣΑ

Ζητούνται νέοι για βαριά εργασία, χωρίς ωράριο, με βασικές αποδοχές, σε υποστελεχωμένες μονάδες υγείας. Η περιγραφή θέσης του νοσηλευτή είναι πλέον απωθητική. Απόδειξη ότι ζητείται νοσηλευτικό προσωπικό, στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, αλλά προσφορά δεν υπάρχει.

Οι νέοι είναι απρόθυμοι να φορέσουν τη λευκή μπλούζα. Η πανδημία φαίνεται να έχει παίξει σημαντικό ρόλο σ' αυτό: αν και ανέδειξε τους νοσηλευτές – όπως και τους γιατρούς– ήρωες, έριξε φως και στις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες εργασίας αυτού του πολύ σκληρού επαγγέλματος. Στην Ελλάδα ο νοσηλευτής έχει ακανόνιστο ωράριο, γεγονός που διαταράσσει την οικογενειακή και κοινωνική του ζωή. Έχει μεγάλο φόρτο εργασίας λόγω της υποστελέχωσης, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εφαρμόσει τη νοσηλευτική φροντίδα όπως την έχει σπουδάσει και να περιορίζεται μόνο στα βασικά, δηλαδή τη χορήγηση φαρμάκων. Ο μισθός είναι ίδιος με ενός δημοσίου υπαλλήλου (1.160 ευρώ μείκτα για νεοδιοριζόμενο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μόλις 850 ευρώ μείκτα για νεοδιοριζόμενο υποχρεωτικής), με τη μόνη διαφορά ότι λαμβάνει και επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας – εφόσον εργάζεται στο ΕΣΥ–, παρά την ιδιαιτερότητα της εργασίας. «Είναι δύσκολο επάγγελμα. Ο νοσηλευτής εργάζεται μέσα σε ένα νοσηρό περιβάλλον, κυριαρχεί η ασθένεια, ο πόνος, η θλίψη, ο φόβος. Είναι συνασθημάτα τα οποία δεν είναι εύκολο να τα διαχειριστεί κάποιος», αναφέρει χαρα-

Την περίοδο της COVID-19 οι νοσηλευτές και οι νοσηλεύτριες βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή και βγήκαν νικητές. Οι εξαντλητικές μάχες που έδωσαν και δίνουν καθημερινά στη βάρδια τους, ωστόσο, λειτουργούν ανασταλικά για τους νέους, οι οποίοι αποφεύγουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

τε να αλλάξουν επάγγελμα είτε να εργαστούν ως σχολικοί νοσηλευτές. Και από την άλλη έχουμε το φαινόμενο νέοι απόφοιτοι νοσηλευτικής να μη θέλουν να δουλέψουν στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, αφού γνωρίζουν την κατάσταση που επικρατεί».

Ο αριθμός των εισακτέων ανά έτος σε νοσηλευτικές σχολές παραμένει ο ίδιος την τελευταία τουλάχιστον πενταετία (1.578).

«Σίγουρα χρειάζομαστε πολύ περισσότερους. Δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες. Αλλά το θέμα είναι, και να υπάρχουν απόφοιτοι, προσλήψεις γίνονται; Θα πρέπει τα πανεπιστήμια να ενισχυθούν με προσωπικό και υποδομές, ώστε να βγάλουν περισσότερους πτυχιούχους νοσηλευτικής. Και παράλληλα το υπουργείο Υγείας να προχωρήσει σε έναν προγραμματισμό μεγάλου αριθμού προσλήψεων. Το σύστημα θα καταρρεύσει εάν συνεχίσουμε έτσι. Δεν υπάρχει προοπτική», τονίζει ο κ. Αβραμίδης. Σημειώνεται ότι το 2022 έγινε προκήρυξη περίπου 3.700 θέσεων νοσηλευτικού προσωπικού. Σύμφωνα με τον ίδιο, προσωπικό από αυτά την προκήρυξη ακόμη δεν έχει μπει στο σύστημα.

Ο κ. Σκουτέλης σημειώνει ότι «οι ήρωες δεν υπάρχουν πια, το ίδιο το Εθνικό Σύστημα Υγείας τους εξάντλησε και φάνηκε η σκληρή πραγματικότητα, για την οποία όλες οι πολιτικές υγείας εθελουφλούσαν τις εποχές που υπήρχε μια σχετική στελέχωση και υπήρχε η τεχνική ψευδαίσθηση ότι θα έρθουν ακόμη καλύτερες μέρες». Και συμπληρώνει λέγοντας ότι «τα στοιχεία διεθνών οργανισμών, όπως η πρόσφατη αναφορά του ΟΟΣΑ, ν

3,8

νοσηλευτές και βοηθοί νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους στην Ελλάδα.

9,2

νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους ο μέσος όρος χωρών του ΟΟΣΑ.

1.578

εισακτέοι σε νοσηλευτικές σχολές επισίως στην Ελλάδα.

2,3%

των 15χρονων στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ (μέσος όρος) ενδιαφέρονταν να σπουδάσουν νοσηλευτική το 2022.

3. ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ (ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ) ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/05/2024

Σελίδα: 30

3.500

νοσηλεύτες έχουν φύγει από την Ελλάδα στο εξωτερικό για εργασία την τελευταία δεκαετία.

53

έτη είναι ο μέσος όρος ηλικίας των νοσηλευτών που εργάζονται στο ΕΣΥ.

κτηριστικά στην «Κ» ο Γιώργος Αβραμίδης, νοσηλευτής ψυχικής υγείας και οργανωτικός γραμματέας στην Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος.

Δείκτες απόθνησης

Όλα αυτά δικαιολογούν το γεγονός ότι λιγότερο από το 1% των 15χρονων μαθητών στη χώρα μας δηλώνει ότι θέλει να ακολουθήσει το επάγγελμα του νοσηλευτή/τριας. Σύμφωνα με έκθεση που εξέδωσε πρόσφατα ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), βάσει στοιχείων από την έρευνα του προγράμματος PISA, το ενδιαφέρον των 15χρονων να ακολουθήσουν σταδιοδρομία νοσηλευτή έχει υποχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε τουλάχιστον τις μισές χώρες- μέλη του Οργανισμού. Κατά μέσον όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το ποσοστό των νέων που επιθυμούν να εργαστούν ως νοσηλεύτες μειώθηκε από 2,3% το 2018, σε 2,1% το 2022. Αυτή η μείωση είναι ιδιαίτερα έντονη στις Ηνωμένες Πολιτείες (από 7% στο 5,5%), στον Καναδά, στη Νορβηγία, στην Ιρλανδία, στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελβετία. Στον αντίποδα, αύξηση του ενδιαφέροντος παρατηρήθηκε κυρίως στην Ιαπωνία (από λίγο κάτω από το 6% το 2018 σε 7% το 2022), και σε μικρότερο βαθμό στην Κορέα, στη Σλοβακία, στην Ισπανία και την Πορτογαλία. Η Ελλάδα, μαζί με τις Πολωνία, Λετονία, Εσθονία, Λιθουανία, Ουγγαρία και Ιταλία είναι οι χώρες όπου λιγότερο από 1% των 15χρονων θα επέλεγαν να εργαστούν ως νοσηλεύτες/νοσηλεύτριες. Η Ιαπωνία και οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν το υψηλότερο ποσοστό νέων που προσδοκούσαν να γίνουν νοσηλεύτες, παρά τη μεγάλη υποχώρηση του ενδιαφέροντος στις ΗΠΑ μεταξύ 2018 και 2022.

Όπως αναφέρεται στην έκθεση, σε πολλές χώρες η δημόσια αντίληψη για τους νοσηλεύτες κατά τη διάρκεια της πανδημίας ήταν ανάμεικτη. Αφενός, οι εργαζόμενοι στον τομέα της Υγείας πρώτης γραμμής αναδείχθηκαν ήρωες κατά το πρώτο δίδαγμα της πανδημίας. Αφετέρου, η πανδημία έριξε φως στο βαρύ φόρτο

εργασίας, στις δύσκολες συνθήκες, στον κίνδυνο για τη σωματική και ψυχική υγεία και στις χαμηλές αποδοχές, που οδήγησαν σε υψηλή δυσαρέσκεια για την εργασία και πρόθεση να εγκαταλείψουν το επάγγελμα. «Η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της αμοιβής των νοσηλευτών είναι το κλειδί για την προσέλκυση περισσότερων νέων στο επάγγελμα και για την παραμονή τους σ' αυτό. Εάν οι χώρες του ΟΟΣΑ δεν είναι σε θέση να προσελκύσουν επαρκή αριθμό καταρτισμένων νέων στη νοσηλευτική, θα πρέπει να βασιστούν σε διεθνείς προσλήψεις για να καλύψουν τις ανάγκες τους», επισημαίνουν οι συντάκτες της έκθεσης, κάνοντας λόγο και για θέμα ηθικής διαχείρισης των προσλήψεων, με δεδομένο ότι θα οξυνθούν οι ελλείψεις στις χώρες προέλευσης.

Φεύγουν έξω

«Θύμα» της διαρροής υγειονομικού προσωπικού σε άλλες χώρες είναι και η Ελλάδα. Όπως αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας Δημήτρης Σκουτέλης, περισσότεροι από 3.500 νοσηλεύτες έχουν αποχωρήσει την τελευταία δεκαετία από το ΕΣΥ σε αναζητηση εργασίας σε χώρες του εξωτερικού. Η Ελλάδα παραμένει η χώρα με έναν από τους χαμηλό-

τερους παγκοσμίως δείκτες ποσόστωσης νοσηλευτών σε σχέση με τον πληθυσμό, με περίπου 1,3 νοσηλεύτες ανά 1.000 κατοίκους, ενώ εάν υπολογιστεί συνολικά το νοσηλευτικό προσωπικό (νοσηλεύτες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και βοηθοί νοσηλευτές), η αναλογία φτάνει το 3,8 ανά 1.000 κατοίκους, όταν ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 9,2 ανά 1.000 κατοίκους. Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, σε νοσοκομεία της χώρας μας εργάζονταν το 2022 συνολικά 42.837 άτομα νοσηλευτικό προσωπικό, εκ των

οποίων οι 8.443 σε ιδιωτικές κλινικές. Στα νοσοκομεία-δημόσια και ιδιωτικά-αντιστοιχούν 0,88 νοσηλεύτες (όλες οι βαθμίδες νοσηλευτικού προσωπικού) ανά κλινική. Ο μέσος όρος στελέξεως των κλινικών νοσηλείας στον ΟΟΣΑ είναι 2,3 νοσηλεύτες ανά κλινική νοσηλεία.

Όπως σημειώνει ο κ. Αβραμίδης, «διαχρονικά έχουμε το πρόβλημα της υποστελέξεως το οποίο χρόνο με τον χρόνο επιδεινώνεται και ειδικότερα τα τελευταία χρόνια είμαστε σε ένα τραγικό επίπεδο. Με τόσο λίγο προσωπικό δεν μπορούμε να παρέχουμε ποιοτική νοσηλευτική φροντίδα. Ισα ίσα που προλαβαίνουμε να μάθουμε τα ονόματα των ασθενών. Γίνονται τα απολύτως βασικά, δηλαδή η χορήγηση των φαρμάκων. Δεν μπορούμε να αφιερώσουμε χρόνο στον ασθενή και τους συγγενείς του, που κι αυτοί χρειάζονται υποστήριξη. Ο ασθενής θέλει τον χρόνο του, θέλει ενημέρωση, θέλει επικοινωνία, θέλει περιποίηση, κάτι που δεν μπορεί να γίνει εφόσον έχουμε μείνει ελάχιστα. Και επιπλέον τα τελευταία χρόνια πολλοί γυρίζουν την πλάτη στο ΕΣΥ. Έχουμε μια σειρά παρατηρήσεων από νοσηλεύτες με πολυετή εμπειρία, οι οποίοι αποχωρούν από τα νοσοκομεία προκειμένου είτε να φύγουν στο εξωτερικό ει-

Ζητούνται (αλλά δεν βρίσκονται) νοσηλεύτες

Η ηρωοποίηση του επαγγέλματος στην πανδημία φώτισε και τη βαριά ρουτίνα του, με αποτέλεσμα να μη φαίνεται ελκυστικό ούτε στο 1% των νέων

ποία είναι απλά αμεικκτη και άκρως δυσόσινη για το μέλλον της νοσηλευτικής, αναφέρει ότι οι νέοι άνθρωποι δεν επιθυμούν να επιλέξουν το νοσηλευτικό επάγγελμα, γεγονός το οποίο θα οδηγήσει στο άμεσο μέλλον σε περαιτέρω υποστελέκωση. Τα δεδομένα είναι τόσο απαισιόδοξα, όπου προυπολογίζουν ότι ούτε βασικές χώρες που "προμθεύουν" νοσηλεύτες σε χώρες του ΟΟΣΑ, όπως η Ινδία και οι Φιλιππίνες, θα είναι σε θέση να "εξάγουν" νοσηλεύτες στο άμεσο μέλλον. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην ταχεία ανάπτυξη τους, η οποία επιφέρει αύξηση των δαπανών για την υγεία και αναλογική αύξηση της εγχώριας ζήτησης για νοσηλεύτες».

Ματαιώση αντί για επένδυση

Σύμφωνα με τον κ. Σκουτέλη, τα αποθαρρυντικά δεδομένα έχουν και τις αιτίες τους. «Κάνοντας μια μικρή αναδρομή στις κατευθυντήριες οδηγίες διεθνών οργανισμών και ιδιαιτέρως κατά την περίοδο της πανδημίας, διαπιστώνουμε ότι όλοι οι φορείς συστήνουν να επενδύσουν όλα τα κράτη στους νοσηλεύτες, στην εκπαίδευση, στην παροχή μισθολογικών και άλλων εργασιακών κινήτρων, στην ανάθεση ηγετικών ρόλων μέσα στα συστήματα υγείας. Μέσα σε όλον αυτόν το κυκεώνα και έχοντας κερδίσει την κοινωνική αναγνώριση και καταξίωση, την οποία επιζητούσαμε απεγνωσμένα για πολλά χρόνια, διαμορφώθηκε ένα ιδανικό κλίμα για την ανάπτυξη της νοσηλευτικής, το οποίο όμως ποτέ δεν ευδοκίμησε και "κατακερανώσε" τις προσδοκίες των ήδη υπηρετούντων νοσηλευτών, οι οποίοι ματαιώθηκαν επί της ουσίας από το ίδιο το εθνικό σύστημα το οποίο υπηρετούν με αυταπάρνηση και αυτοθυσίες. Το χειρότερο όμως γεγονός, το οποίο επιβεβαιώνεται καθημερινά από εκατοντάδες νέους νοσηλεύτες οι οποίοι αποχωρούν από τη νοσηλευτική, είναι ότι το ίδιο το Εθνικό Σύστημα Υγείας τους έκοψε τα φτερά για να εξελιχθούν μέσα σ' αυτό και να αναπτύξουν ακόμη περισσότερο τη νοσηλευτική επιστήμη», καταλήγει.

<1%

τιν 15χρονων στην Ελλάδα ενδιαφέρονταν να σπουδάσουν νοσηλευτική το 2022.

ΠΗΓΗ: ΟΟΣΑ, ΕΛΣΤΑΤ

«Γίνονται τα απολύτως βασικά, δηλαδή η χορήγηση των φαρμάκων. Δεν μπορούμε να αφιερώσουμε χρόνο στον ασθενή, που θέλει ενημέρωση, θέλει επικοινωνία, θέλει περιποίηση, κάτι που δεν μπορεί να γίνει εφόσον έχουμε μείνει ελάχιστα. Και επιπλέον, τα τελευταία χρόνια πολλοί γυρίζουν την πλάτη στο ΕΣΥ».

5ο συνέδριο *ΥΓΕΙΑ ΠΟΥ*

Ο εκδοτής του «Πρώτου Θέματος» Αναστάσης Καραμήτσος με τον πρωθυπουργό, κατά την προσέλευση τους στο Ωδείο Αθηνών

Ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης με τους διαπρεπείς επιστήμονες του MIT, Κωνσταντίνο Δασκαλάκη και Μιχάλη Μπλέτσα. Συνομιλεί ο διευθυντής του «Πρώτου Θέματος» Μπάμπης Κούτρας

Το Σύστημα Υγείας και οι Προκλήσεις του Μέλλοντος» τέθηκαν στο επίκεντρο του εφετηνού, 5ου Συνεδρίου Υγείας, που αποτελεί Θεσμό πλέον για τη χώρα μας, με την υπογραφή του «Πρώτου Θέματος» και του *Υγεία Που*. «Τεχνητή Νοημοσύνη: Η επανάσταση που αλλάζει το πρόσωπο της Υγείας», μία από τις μείζονες προκλήσεις που καλείται να διαχειριστεί το σύστημα υγείας, άνοιξε την στέγασή του Συνεδρίου, την περασμένη Τετάρτη στο Ωδείο Αθηνών. Ο Πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης**, συνομιλώντας με τους διαπρεπείς Έλληνες επιστήμονες του αμερικανικού πανεπιστημίου MIT **Κωνσταντίνο Δασκαλάκη** και **Μιχάλη Μπλέτσα**, ανακοίνωσε ότι πρόκειται να δρομολογηθούν σημαντικές επενδύσεις για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο της Υγείας. Σημείωσε, ωστόσο, στην ενεργκή παρουσίασή του, ότι συνεχίζεται η δύσκολη πορεία ώστε να διαρθρωθούν αδιανύμετες και παθογόνες οι υποδομές και προσωπικό, που το σύστημα υγείας της χώρας κοιβαλά από το παρελθόν, και εξέφρασε τη βεβαιότητά του για το θετικό αποτέλεσμα στην ενίσχυση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

«Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι μια επανάσταση που θα αλλάξει όλα. Η ψηφιακή υγεία συνδέεται πολύ με τις εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης. Είναι σημαντικό πως θα διακεκριτούμε όλες τις αλλαγές με ασφάλεια και προσυμφωνία πάντα προσωπικά δεδομένων», ανέφερε ο κ. Μητσοτάκης, προσθέτοντας ότι η εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Υγεία περιλαμβάνει πεδία που τον εντυπωσιάζουν, όπως π.χ., εκτός από τη λειτουργία των νοσοκομείων, τη φαρμακευτική έρευνα, αλλά και τη διάγνωση ασθενειών. «Ξέρουμε

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΟ ΕΣΥ

Οι προκλήσεις του μέλλοντος και τα νέα εργαλεία της επιστήμης που αξιοποιεί η κυβέρνηση για την ενίσχυση του ΕΣΥ παρουσιάστηκαν στο συνέδριο του *Υγεία Που* και του «Πρώτου Θέματος» _ Της **Παναγιώτας Καραλήττρα** iotakarla@pfirst.com

ότι δεν πρόκειται ποτέ να υποκατασταθεί ο γιατρός. Μπορούμε να εφαρμόσουμε την τεχνητή νοημοσύνη σε ένα νοσηλευτικό περιβάλλον που δεν υπάρχουν όλες οι ειδικότητες. Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν πρόκειται να κάνει ποτέ αεροδυναμική. Φάρμακα με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στέλνουμε, όμως. Το δοκιμάζουμε ήδη στη Νάξο και στις Μικρές Κυκλάδες», ανέφερε ο κ. Μητσοτάκης.

«Τα δεδομένα είναι η βάση από την οποία θα αντλήσουμε πληροφορία για να φτιάξουμε την τεχνολογία μας και σε δεύτερο επίπεδο, θα την υλοποιήσουμε και θα την εφαρμόσουμε. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή δίνεται μία μεγάλη ευκαιρία η συλλογή δεδομένων. Ο ηλεκτρονικός φάκελος του ασθενούς αποτελεί τη μεγάλη ευκαιρία να το κάνουμε σωστά», ανέφερε ο Καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Επιστήμης Υπολογιστών του MIT και Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Υψηλού Επιπέδου για την Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ελλάδα κ. Δασκαλάκης.

«Αν φτιάξουμε το σύστημά μας με τέτοιο

τρόπο ώστε να συγκεντρώνουμε δεδομένα εναρμονισμένα σε όλο τον πληθυσμό και να φτιάξουμε συστήματα που υποστηρίζουν την έρευνα πάνω ο' αυτά και τις κλινικές μελέτες πάνω στα εργαλεία που φτιάχνονται, μπορούμε να γίνουμε ένα έθνος το οποίο θα κτιστοίμε παγκοσμίως στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης», είπε ο κ. Δασκαλάκης, υπογραμμίζοντας βεβαίως ότι ο άνθρωπος παράγοντας και η συναισθηματική νοημοσύνη πάντα θα έχουν τον τελευταίο λόγο.

«Ιστορικά πάρα πολύ στη συμμετοχικότητα, δηλαδή στη συμπληρωματικότητα Τεχνητής Νοημοσύνης και ιατρού ή συστήματος υγείας. Αυτό που πρέπει να σκεφτούμε είναι πως η τεχνολογία μπορεί να διευκολύνει τον γιατρό π.χ. στη διάγνωση. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση από τον γιατρό για την τελική απόφαση», σημείωσε.

Στους ψηφιακούς φακέλους υγείας αναφέρθηκε αναλυτικότερα ο Ερευνητής και Διευθυντής Πληροφορικής στο Media Lab του MIT, Διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνο-

σφάλειας κ. Μπλέτσα. «Μπορούν να έχουν πολλαπλάσια σφάλη. Είναι πλέον άριστες επίσης οι εφαρμογές στην έγκαιρη διάγνωση και στην πρόληψη, που σημειώσεων μπορούν να συμπληρώσουν τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, στο πρόγραμμα "Ψόφη Γεννημαί" για την έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου του μαστού», τόνισε ο κ. Μπλέτσα.

Μιλισε, ακόμη, για το μεγάλο πρότζεκτ συλλογής και αξιοποίησης δεδομένων για ογκολογικούς ασθενείς στον «Άγιο Σάββα». Ως διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοσφάλειας, επισήμανε τα κενά στην ασφάλεια των δεδομένων και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.

Ο Πρωθυπουργός, με αφορμή τις επικείμενες ευρωεκλογές, αναφέρθηκε στο AI Act, τον καινούριο κανονισμό για τη ρύθμιση της Τεχνητής Νοημοσύνης που βρίσκεται σε διαβούλευση στην Ευρώπη και απασχολεί φρασικά και την Ελλάδα, και κάλεσε τους πολίτες να ψηφίσουν με το βέβαιο στραμμένο στο μέλλον και την Ευρώπη.

Ο υπουργός Υγείας Αδωνις Γεωργιάδης με τους εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου. Συντονίζει η διευθύντρια του ygeiamou.gr Παναγιώτα Καρλατήρα

Για την ιατρική εκπαίδευση συζήτησε ο υπουργός Παιδείας Κυριάκος Πιερρακάκης με εκπροσώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας

Η αναπληρώτρια υπουργός Υγείας Ειρήνη Αγαπητάκη στο πάνελ με θέμα την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στη Δημόσια Υγεία

Το οικοσύστημα φαρμάκου

Για τις προτεραιότητες της Πολιτείας αναφορικά με τη Δημόσια Υγεία μίλησε ο υπουργός Υγείας Αδωνις Γεωργιάδης στο 5ο Συνέδριο του ygeiamou.gr, στο πάνελ με θέμα «Οικοσύστημα Φαρμάκου: Θωρακίζοντας την παραγωγή και την καινοτομία στην Ευρώπη και την Ελλάδα», στο οποίο συμμετείχαν οι θεσμικοί εκπρόσωποι του φαρμακευτικού κλάδου.

Ο κ. Γεωργιάδης προανήγγειλε αλλαγές στη χρηματοδότηση και τον έλεγχο της φαρμακευτικής δαπάνης μέσα στους επόμενους δύο μήνες. «Θα έχουμε ένα σύστημα πολύ διαφανές, το οποίο θα οδηγεί σε μία δαπάνη που θα επιτρέπει να ξέρει περίπου η κάθε πλευρά τις βιομηχανίες τι να περιμένει την επόμενη χρονιά», είπε ο κ. Γεωργιάδης, παραδεχόμενος ότι το υπάρχον σύστημα κάθε άλλο παρά διασφαλίζει ένα σταθερό και προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον για τον κλάδο με τις φαρμακευτικές εταιρείες να ανταποδίνουν για τις τεράστιες επιβαρύνσεις (clawback) που προκύπτουν συνολικά, κι ενώ το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης αφορά κυρίως επιμέρους κατηγορίες φαρμάκων.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας Ολύμπιος Παπαδημητρίου, μιλώντας για την υποχρηματοδότηση στο πεδίο του φαρμάκου, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «οι επενδύσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως μέσο ενίσχυσης της φαρμακευτικής δαπάνης».

Στο ισχυρό αναπτυξιακό αισθητόμα της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας, στην Ελλάδα και την Ευρώπη αναφέρθηκε ο Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας Θεόδωρος Τρίφων. «Με τις σημαντικές επενδύσεις που γίνονται στην Τρίπολη, θα δημιουργηθούν 1.000 θέσεις εργασίας», είπε χαρακτηριστικά.

«Οργανωζόμαστε σταθερά να είμαστε πιο κοντά στην Ευρώπη και το μοντέλο καινοτομίας», ανέφερε η Πρόεδρος του Pharma Innovation Forum Λαμπρίνα Μπαρμετάκη, σημειώνοντας την ανάγκη να πλησιάσουμε τα ευρωπαϊκά πρότυπα καινοτομίας.

Ο ρόλος της ιατρικής εκπαίδευσης

Την πεποίθηση ότι η τεχνολογία θα βοηθήσει τους επιστήμονες Υγείας στην Ελλάδα να επιτελέσουν καλύτερο το έργο τους εξέφρασε ο υπουργός Παιδείας Κυριάκος Πιερρακάκης, μιλώντας στο 5ο Συνέδριο του ygeiamou.gr και του «Πρώτου Θέματος».

«Στόχος είναι να αφαιρεθούν τα εμπόδια από τους ερευνητές. Ενώ την ίδια στιγμή να προωθηθούν επενδύσεις στην τεχνολογία προς αυτή την κατεύθυνση», περιέγραψε τον οδικό χάρτη που οδηγεί σε νέο πλαίσιο και την ιατρική εκπαίδευση. Παράλληλα, ανέδειξε τη σημασία του ανθρώπινου δυναμικού λέγοντας ότι η κυβέρνηση ανακοίνωσε 270 θέσεις μό-

νιμων διορισμών στις Ιατρικές Σχολές.

Για το μέλλον των Ιατρικών Σχολών και τις επιστήμες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό μίλησε ο Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ Νικόλαος Αρκαδόπουλος.

Ο Καθηγητής Κλινικής Γενετικής και Κοσμητορας της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Λευκοκίους Αδωνις Ιωαννίδης τόνισε ότι τα δύο συστατικά χαρακτηριστικά για την ιατρική εκπαίδευση είναι η ανανέωση και η ποιότητα. Στη σημασία της ενημέρωσης των φοιτητών για τις ιατρικές ειδικότητες και ειδικά για τις λεγόμενες άγονες ειδικότητες αναφέρθηκε ο Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚεΣΥ), Καθηγητής Παθολογίας - Ρευματολογίας ΕΚΠΑ Δημήτρης Μπούμπας. Την ανάγκη για κανόνες που θα διευκολύνουν τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση επισήμανε ο Πρόεδρος του Γνωσείου, καθηγητής Παθολογίας - Νεφρολογίας του ΕΚΠΑ Ιωάννης Μπουλιός.

Η αναπληρώτρια υπουργός Υγείας Ειρήνη Αγαπητάκη ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός

αποθετηρίου δεδομένων στην ΗΔΙΚΑ, διπλάδη για πρώτη φορά τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων υγείας της χώρας.

Η αναζήτηση των δεδομένων, άλλωστε, είναι ένα πρόβλημα στην Ελλάδα, όπως επισημάνθηκε από τους περισσότερους ομιλητές του Συνεδρίου.

Επιπλέον, προανήγγειλε τη χρήση εργαλείων στα προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου τα οποία θα βοηθήσουν στην αξιολόγηση των προγραμμάτων, αλλά και στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων. Για παράδειγμα, προβλέπεται η δωρεάν χορήγηση wearables, τα οποία παρακολουθούν ζωτικά σημεία του ασθενούς και συμβάλλουν στην πρόληψη υποτροπής σε ασθενείς με χρόνια νόσημα.

Η κυρία Αγαπητάκη συζήτησε για την εντεινόμενη απειλή της κλιματικής αλλαγής και την επίταξη της στη Δημόσια Υγεία, όπως για παράδειγμα είναι οι μεταδοτικές ασθένειες που μεταδίδονται μέσω των κουνουπιών ή μετά από καταστροφικές πλημμύρες, με τον Διευθυντή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στην Αθήνα Joao Breda και τον Πρόεδρο του ΕΟΔΥ Χρήστο Χατζεπικροδοπούλου.

Οι επιστήμονες

Οι Καθηγητές του Πανεπιστημίου Κρήτης και Ερευνητές στο Ιδρυμα Τεχνολογίας και Ερευνας (ΠΤΕ) Νεκτάριος Ταβερναράκης (πρόεδρος του ΠΤΕ) και Ακαλλίας Γραβίνης ανέλυσαν το παρόν και το μέλλον της βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα.

«Οι ερευνητές με τις μελέτες τους έχουν βάλει την Ελλάδα στον χάρτη της παγκόσμιας βιοτεχνολογίας, δεν υπάρχει ουσιώδης εγχειρίση αδυναμία. Χρειάζεται όμως θεσμικό πλαίσιο», ανέφερε ο κ. Ταβερναράκης. Την ελληνική προσπάθεια που συντελείται στο Πανεπιστήμιο Κρήτης με πεδίο της νευροεπιστήμης έφερε ο κ. Γραβίνης: «Φυλάσσουμε σε ένα μήνη χρόνο να μπουν σε κλινικές δοκιμές τα νανορόγια που δοκιμάζονται οι ερευνητές των κρηνη off the Kρήτης για την ανάπτυξη νευροεγχειρημάτων στον εγκέφαλο».

Ειδικό πάνελ διοργανώθηκε για την Ψυχική Υγεία των παιδιών. Τις αλλαγές στα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς και εγκεφαλικές ανηπιότητες των παιδιών ανέλυσε ο Ομότιμος Καθηγητής Παιδιατρικής - Ενδοκρινολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Γεώργιος Χρυσόστος, τονίζοντας τον ρόλο του στρες. Το πολυδιάστατο φαινόμενο της βίας των παιδιών και ανιλίκων ανέλυσε ο Ψυχίατρος και Διευθυντής της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού Γιόργος Νικολαΐδης. Συμμετείχαν, τέλος, ο Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ασθενών Ελλάδας Νίκος Δέδες και η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Osteostrom Μυρτιά Μαυρολέου.

Μεγάλοι χορηγοί ήταν: Εθνική Ασφαλιστική, Τράπεζα Πειραιώς, Cosmote, Ομίλος ΗΗΚ και Nova. Χορηγοί ήταν: Eurofife, Novo Nordisk και Pharmathen. Υποστηρικτές ήταν: Abbvie, AstraZeneca, Chiesi, DEMO, ELPEN, GENESIS Pharma, IQVIA, ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ Lilly, MSD, Pfizer, Takeda. Το 5ο Συνέδριο είχε τεθεί υπό την αιγίδα των ΣΦΕΕ, ΠΕΦ και Pharma Innovation Forum (PIF).

5. ΠΟΙΟΣ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/05/2024

Σελίδα: 1

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΝ ΟΥΤΕ ΓΙΑ ΤΗ ΓΡΙΠΗ

Ποιος φοβάται τα εμβόλια...

- Η απόσυρση του AstraZeneca, οι θεωρίες συνωμοσίας και η κόυραση οδηγούν σε αποχή
- Οι Έλληνες δεν εμβολιάζονται ούτε για τις βασικές ιώσεις
- Η μείωση μετριέται πλέον σε εκατοντάδες χιλιάδες περιπτώσεις

ΜΙΛΟΥΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΟΥΝ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΟΦ, ΒΑΝΑ ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΛΟΙΜΩΣΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ-ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΑΝΤΙΔΕΑΣ, ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΡΕΠΟΡΤΑΖ Σ. 8-9

FOCUS

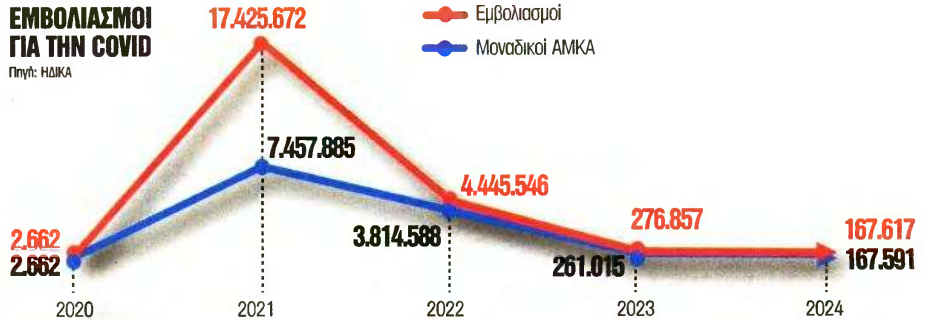
Ενα από τα πρώτα εμβόλια που αναπτύχθηκαν σε χρόνο-ρεκόρ και εγκρίθηκαν εξίσου γρήγορα για χρήση κατά τη διάρκεια της πανδημίας του νέου κορωνοϊού ήταν αυτό της βρετανο-σουηδικής AstraZeneca, με την εμπορική ονομασία Vaxzevria. Ενα σκεύασμα που η πλειοψηφία των πολιτών περίμενε με αγωνία από το 2020 με σκοπό να κερδίσει την πολυπόθητη ανοσία κατά του ιού αλλά και την επιστροφή τους σε ρυθμούς κανονικότητας μετά από έναμιση χρόνο περιορισμών, γνώρισε ημέρες δόξας τους πρώτους μήνες του 2021. Ωστόσο, μόλις λίγους μήνες από τον εμβολιασμό εκατομμυρίων – κυρίως νεότερων σε ηλικία – εκφράστηκαν οι πρώτες αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητά του αλλά και σημαντικές ενστάσεις για την ασφάλειά του, καθώς η χορήγησή του συσχετίστηκε με σπάνιες περιπτώσεις θρομβώσεων, γεγονός που οδήγησε σε προσαρμογές στις οδηγίες χορήγησής του σε ορισμένες ηλικιακές ομάδες.

«Ενα σκεύασμα που έσωσε εκατομμύρια ζωές»

Δέκα ημέρες πριν, στις αρχές Μαΐου, το εμβόλιο της AstraZeneca αποσύρθηκε οριστικά για εμπορικούς λόγους, αφού η ζήτησή του είχε μειωθεί πολύ, τόσο λόγω της κυκλοφορίας νέων και επικαιροποιημένων εμβολίων κατά της COVID-19 όσο και λόγω της... κακής του φήμης. «Ήταν ένα σκεύασμα υποδεέστερο των νέων και ό,τι καινούργιο έρχεται είναι πολύ πιο βελτιωμένο έτσι κι αλλιώς», εξηγεί στα «ΝΕΑ» ο παθολόγος-κλινικός φαρμακολόγος και διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Αναστάσιος Σπαντιδίας. Παρά τις επίσημες ανακοινώσεις, όμως, η τελευταία πράξη στην πορεία του εμβολίου πυροδότησε εκ νέου τις θεωρίες συνωμοσίας που περιβάλλουν όσα εξωφρενικά λέχθηκαν και γράφθηκαν διεθνώς τους πρώτους μήνες της πανδημικής κρίσης. Οι γνωστοί πολέμιοι των εμβολιασμών έσπευσαν να το συνδέουν την απόσυρση με... κρυφές παρενέργειες. Οι ειδικοί, από την πλευρά τους, κάνουν λόγο για ανάγνωση και άδικη κριτική σε ένα σκεύασμα που συνέβαλε καθοριστικά στην τελική νίκη κατά της COVID-19. «Το εμβόλιο της AstraZeneca ήταν ένα εξαιρετικό εμβόλιο και κάλυψε μια σημαντική ανάγκη, γιατί κατά την περίοδο της πανδημίας έσωσε

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ COVID

Πηγή: ΗΔΙΚΑ

ΕΜΒΟΛΙΑ

Η κληρονομιά του φόβου

Τα σενάρια συνωμοσίας που καλλιεργούνται από μια μειοψηφική μερίδα δημοσιολογούντων φαίνεται πως βρήκαν εύκολα ώα, επηρεάζοντας – σε έναν βαθμό – την εμβολιαστική κάλυψη του γενικού πληθυσμού

εκατομμύρια ζωές» αναφέρει η καθηγήτρια Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Βάνα Παπαεαγγελίου.

Παρά τις διαβεβαιώσεις της ιατρικής κοινότητας, ωστόσο, τα σενάρια συνωμοσίας που καλλιεργούνται από μια μειοψηφική μερίδα δημοσιολογούντων φαίνεται πως βρήκαν εύκολα ώα, επηρεάζοντας σε έναν βαθμό την εμβολιαστική κάλυψη του γενικού πληθυσμού. Την ίδια στιγμή, η ψυχολογική κόπωση της πανδημικής περιόδου και οι απανωτοί εμβολιασμοί των πρώτων μηνών άφησαν μια κληρονομιά φόβου και αμφισβήτησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΗΔΙΚΑ (Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης), το 2022 διενεργήθηκαν 4.445.546 εμβολιασμοί έναντι της COVID-19. Ωστόσο, ο αριθμός αυτός γνώρισε μείωση σχεδόν 94% το επόμενο έτος, με τους εμβολιασμούς να φτάνουν μόλις τους 276.857 το 2023, ενώ μέχρι τις αρχές Μαΐου του 2024 περιορίστηκαν περαιτέρω στους 167.617, μειούμενοι δηλαδή κατά 39,5%. Υπενθυμίζεται ότι το 2021, την πρώτη χρονιά ευρείας κυκλοφορίας των σκευασμάτων, οι εμβολιασμοί στην Ελλάδα έφτασαν τους 17.425.672, με 7.457.885 πολίτες να δέχονται το «σιμπημα» που ξεκλείδωνε την επιστροφή στην κανονικότητα.

Μείωση και στον αντιηριπικό εμβολιασμό

Τα εμβόλια κατά της COVID-19, ωστόσο, δεν είναι τα μόνα στα οποία οι Έλληνες φαίνεται να γυρίζουν την πλάτη. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια ο αντιηριπικός εμβολιασμός γνωρίζει μια μικρή αλλά σταθερή πτώση, παρά το γεγονός ότι από το 2022 και έπειτα διενεργείται χωρίς συνταγογράφηση και από τους φαρμακοποιούς, κάνοντας την πρόσβαση σε αυτό εξαιρετικά εύκολη. Συγκεκριμένα, την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Μάιο του 2021 διενεργήθηκαν 3.432.700 εμβολιασμοί έναντι της γρίπης, το αντίστοιχο διάστημα του 2021-2022 διενεργήθηκαν 3.160.700 εμβολιασμοί, το 2022-2023 διενεργήθηκαν 2.977.340 εμβολιασμοί, ενώ για το 2023-2024 διενεργήθηκαν 2.900.170 εμβολιασμοί (σ.σ. η εμβολιαστική περίοδος ολοκληρώνεται τον Μάιο), γνωρίζοντας σε βάθος τετραετίας μείωση της τάξης του 15,5%.

«Υπάρχει μια τάση αμφισβήτησης-επιφυλάξης προς τα εμβόλια. Συνήθως πρόκειται για εμβόλια που αφορούν τον παιδικό πληθυσμό. Είχαμε, για παράδειγμα, μια έξαρση της υλαράς λόγω μείωσης της εμβολιαστικής κάλυψης. Είχαμε, επίσης, επιφυλακτικότητα της κοινότητας για το εμβόλιο της γρίπης, ειδικά μετά

το πρώτο έτος της πανδημίας» λέει ο καθηγητής Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Παρασκευάς, αποτιμώντας τη μεταστροφή σημαντικής μερίδας των Ελλήνων έναντι των εμβολίων.

Όσον αφορά το εμβόλιο κατά της υλαράς-ερυθράς-παρωτίτιδας (MMR), η Βάνα Παπαεαγγελίου επιβεβαιώνει τη μείωση στην κάλυψη του πληθυσμού, επισημαίνοντας ότι είναι κάτι που διαπιστώνεται σε πολλές χώρες. «Υπάρχει, οντως, μια μείωση στην εμβολιαστική κάλυψη στην υλαρά-ερυθρά-παρωτίτιδα, αλλά λιγότερη στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες. Το εμβόλιο αυτό διαχρονικά και το φροντίζεται για παρενέργειες και το φροντίζουν οι γονείς. Αδίκως βέβαια. Ωστόσο, δεν είναι οριζόντια η μείωση σε όλα τα εμβόλια που αφορούν τα παιδιά. Για παράδειγμα, στις πρώτες δόσεις των εμβολίων πνευμονιόκοκκου, κοκκύτη και τετάνου δεν υπάρχει μείωση» περιγράφει.

Δεν είναι η πρώτη φορά

Τα εμβόλια αντιμετωπίζονται με καχυποψία διαχρονικά, ξεκαθαρίζει ο Δημήτρης Παρασκευάς, και σε κάθε περίοδο κρίσης, όπως αυτή της παν-

ZOOM ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΑΙΤΕΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ

ΓΡΑΦΗ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΓΑΡΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΝΑΓΩΤΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

5. ΠΟΙΟΣ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/05/2024

Σελίδα: 9

«Τα εμβόλια έχουν αλλάξει τη ζωή μας, έχουν περιορίσει σημαντικά τη θνησιμότητα, ιδιαίτερα στην παιδική ηλικία και έχουν εξαφανίσει νοσήματα. Αυτό είναι το σημαντικότερο»

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΑΝΤΙΔΕΑΣ

Παθολόγος-κλινικός φαρμακολόγος και διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Το εμβόλιο της AstraZeneca ήταν ένα εξαιρετικό εμβόλιο και κάλυψε μια σημαντική ανάγκη»

ΒΑΝΑ ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Καθηγήτρια Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Υπάρχει μια τάση αμφισβήτησης-επικύλιξης προς τα εμβόλια. Συνήθως πρόκειται για εμβόλια που αφορούν τον παιδικό πληθυσμό».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Καθηγητής Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών

δημίας, ξεφυτρώνουν νέα σενάρια συννοσησias, τα οποία καλλιεργούνται από μια μειοψηφική μερίδα που θεωρεί ότι κάτι αποκρύπτεται ή ότι εξυπηρετούνται σκοτεινοί σκοποί. «Αυτό το "κίνημα" δεν είναι πρόσφατο, δεν δημιουργήθηκε, δηλαδή, στην πανδημία, αλλά εκείνη την περίοδο ενισχύθηκε». Στο ίδιο πνεύμα, ο Αναστάσιος Σπαντιδίας αναφέρει ότι το φαινόμενο αυτό παρατηρείται από καταβολής των εμβολίων, δηλαδή «από το πρώτο εμβόλιο της ευλογίας, το οποίο εξαφάνισε την ασθένεια από προσώπου γης, αλλά και από εκείνο της πολιομυελίτιδας που έχει σώσει εκατομμύρια παιδιά, όταν τα περισσότερα πέθαιναν ή έμεναν παράλυτα».

Πλήθη αντιγριπικού εμβολιασμού από Οκτώβριο προηγούμενου έως και Μάιο του επόμενου έτους. Για τα δύο τελευταία έτη λήφθηκαν υπόψη τόσο οι εκτελέσεις εμβολίων όσο και οι διενέργειες από φαρμακοποιούς χωρίς συνταγή (μέτρο που ξεκίνησε από το 2022).

ΣΤΗΝ COVID-19 Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Η κάμψη της επιφυλακτικότητας

Στην περίπτωση του κορωνοϊού, η επιστημονική κοινότητα κατόρθωσε να δημιουργήσει ένα εμβόλιο που αναμφίβολα έσωσε εκατομμύρια ζωές, κάτι που τα παλαιότερα χρόνια δεν θα ήταν δυνατόν. «Στο παρελθόν η επίδραση των πανδημιών είχε σοβαρότατες επιπτώσεις, τη στιγμή που δεν υπήρχε διαθέσιμο εμβόλιο. Στην Covid-19 υπήρξε η μεγαλύτερη κινητοποίηση και η πιο ευρεία εμβολιαστική κάλυψη του ενήλικου πληθυσμού σε σχέση με όλες τις προηγούμενες περιόδους στην πρόσφατη ιστορία μας. Αυτό συνέβη λόγω της μεγάλης απειλής της πανδημίας και του γεγονότος ότι η επιστήμη πολύ γρήγορα κατόρθωσε να αναπτύξει ένα αποτελεσματικό και ασφαλές εμβόλιο, το οποίο μπόρεσε να χρησιμοποιηθεί εγκαίρως για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης. Κι αυτό είναι ένα σημαντικό κατόρθωμα. Αν, δηλαδή, δεν είχαμε το εμβόλιο, θα είχαμε τεκμηριωμένα πολλά εκατομμύρια θανάτους περισσότερους σε σχέση με τώρα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται αναφορικά με την εφαρμογή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα αυστηρών περιοριστικών μέτρων για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε την κρίση», υπογραμμίζει ο καθηγητής Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Παρασκευής.

«Έγκυρη ενημέρωση»

Πώς, όμως, θα καμφθεί η επιφυλακτικότητα; Σύμφωνα με τον ίδιο, χρειάζεται προσπάθεια σε πολλαπλά επίπεδα. «Η κοινότητα πρέπει να ενημερώνεται από τους ειδικούς, από τον προσωπικό γιατρό, τον παιδίατρο, και τους υπόλοιπους επαγγελματίες Υγείας. Πρέπει να υπάρχουν, επίσης, ενημερωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τους νέους αλλά και για τους γονείς, προκειμένου να λαμβάνουν έγκυρη ενημέρωση και να μπορούν να απαντηθούν τα ερωτήματά τους αναφορικά με τα εμβόλια. Τα ερωτήματα της κοινότητας δεν πρέπει να μένουν αναπάντητα».

Σε αυτό το πλαίσιο, η καθηγήτρια Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Βάνα Παπαευαγγέλου εξαιρεί τον ρόλο που διαδραματίζουν οι ιδιώτες παιδίατροι στον απρόσκοπτο και σχεδόν καθολικό εμβολιασμό κατά την παιδική ηλικία. «Στη χώρα μας δεν είναι τόσο έντονο το φαινόμενο της μείωσης των εμβολιασμών στα παιδιά λόγω του ιδιώτη παιδίατρο που οποίος ενημερώνει τον γονιό, τον καθοδηγεί και τον κατευθύνει στις σωστές αποφάσεις».

Καταλήγοντας και έχοντας λάβει υπόψη την ανταπόκριση των Ελλήνων στην πρώτη φάση των εμβολιασμών κατά της Covid-19, οι ειδικοί κρίνουν ως θετική τη στάση τους. Η συντριπτική πλειονότητα, λένε, αντιλήφθηκε τη σημασία του εμβολίου και ανταποκρίθηκε θετικά σε αυτό, έτσι ώστε να προφυλαχθεί αλλά και να λειτουργήσει στο πλαίσιο μιας κοινωνίας χωρίς περιοριστικά μέτρα. «Τα εμβόλια έχουν αλλάξει τη ζωή μας, έχουν περιορίσει σημαντικά τη θνησιμότητα, ιδιαίτερα στην παιδική ηλικία και έχουν εξαφανίσει νοσήματα. Αυτό είναι το σημαντικότερο», καταλήγει ο Αναστάσιος Σπαντιδίας.

6. ASTRAZENECA : ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

Σελίδα: 1

11 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ASTRAZENECA: ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ

• Για ποιον λόγο αποσύρθηκε το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού • Τι λένε οι ειδικοί

ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ Σ. 52-53

6. ASTRAZENECA : ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ

Μέσο: TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

Σελίδα: 52

Αλήθειες και μύθοι

Τι συμβαίνει τελικά με το εμβόλιο AstraZeneca;

Για ποιον λόγο αποσύρθηκε

- Τι λένε οι ειδικοί
- Περισσότερες από 4 εκατ. δόσεις έχουν χορηγηθεί στη χώρα μας

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΗ

Η είδηση της απόσυρσης του εμβολίου της AstraZeneca που σχεδιάστηκε από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης σε καμία περίπτωση δεν αποτέλεσε «κεραυνό εν αιθρία», αλλά μία προδιγεγραμμένη εξέλιξη καθώς στην πράξη το εμβόλιο «καταργήθηκε» όταν αναδύθηκαν οι παραλλαγές του πανδημικού ιού. Παρ' όλ' αυτά, αμέσως ερέθισε τα αντανακλαστικά του πανικού και της συνωμοσιολογίας σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων, ειδικώς αλλά και γενικώς... «TA NEA» μέσα από «10+1» ερωτήσεις επιχειρούν να δώσουν απαντήσεις σε ζητήματα της επικαιρότητας.

1 Γιατί αποσύρθηκε το εμβόλιο της AstraZeneca;
Το εμβόλιο αποσύρθηκε, όπως ανακοινώθηκε επίσημα από την εταιρεία, για εμπορικούς λόγους. Πιο συγκεκριμένα επισημάνθηκε πως έχει δημιουργηθεί ένα «πλεόνασμα διαθέσιμων επικαποποιημένων εμβολίων» και συνεπακόλουθα καταγράφηκε «μετώση της ζήτησης» για το συγκεκριμένο εμβόλιο, το οποίο «δεν παρασκευάζεται και δεν προμηθεύεται πλέον».

2 Οι λόγοι όμως ήταν μόνον εμπορικοί;
Το κλασικής τεχνολογίας εμβόλιο της AstraZeneca δεν επικαιροποιήθηκε καθώς οι «ανταγωνιστές» του, δηλαδή τα εμβόλια με τεχνολογία mRNA, αποδείχθηκαν πιο αποτελεσματικά αλλά και πιο ευέλικτα στην επικαιροποίησή τους, κάθε φορά που ο πανδημικός ιός μεταλλάσσεται. Υπενθυμίζεται πως το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης είχε υπογράψει συμβόλαιο παραχώρησης στην AstraZeneca υπό τον όρο να διανεμηθεί χωρίς κέρδος (δηλαδή, σε τιμή κόστους) για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

3 Μήπως όμως χάθηκε και η εμπιστοσύνη;
Ανατρέχοντας στην πρόσφατη ιστορία, διαπιστώνει κανείς πως το συγκεκριμένο εμβόλιο αποθεώθηκε αλλά και... κατακεραυνώθηκε. Και αυτό διότι ήδη από τους πρώτους μήνες κυκλοφορίας του συνδέθηκε με μια πολύ σπάνια παρενέργεια, το σύνδρομο TTS (σύνδρομο θρόμβωσης με θρομβοπενία που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει στον θάνατο). Εκτοτε, τα κράτη - μέλη της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της χώρας μας) αναγκάστηκαν σε τροποποιήσεις του εμβολιαστικού προγράμματος, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος ενόσω το θέμα βρισκόταν υπό στενή διερεύνηση.

4 Πού είχε καταλήξει σήμερα η έρευνα;
«Η συχνότητα της συγκεκριμένης παρενέργειας είναι 1-3 περιπτώσεις ανά 100.000 δόσεις και εμφανίζεται τον πρώτο μήνα μετά τον εμβολιασμό» σημειώνει ο πρόεδρος της ΕΕΛ, καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας - Λοιμωξιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ Νικόλαος Σύψας.

5 Αρα, πόσο μεγάλος είναι ο κίνδυνος σοβαρής νόσου ή θανάτου; Συντρέχει έως και σήμερα λόγος ανησυχίας;
Ο αναπληρωτής καθηγητής Υγιεινής και Επιδημιολογίας, κλινικός ιολόγος, Γίκιας Μαγιορκίνης καταλήγει αντλώντας δεδομένα από τις ΗΠΑ πως ο κίνδυνος παρενέργειών από το Vaxzevria «ισούται περίπου με τον κίνδυνο να πνιγούμε από το φαγητό που τρώμε στη διάρκεια ενός έτους. Επιπρόσθετα, διατρέχουμε δέκα φορές μεγαλύτερο κίνδυνο να χάσουμε τη ζωή μας σε αυτοκινητικό εντός ενός έτους». Και απαντά κατηγορηματικά πως ο κίνδυνος «μετά τις πρώτες περίπου 30 ημέρες από την πρώτη δόση μηδενίζεται. Αρα όσοι το έκαναν δεν έχουν κανέναν απολύτως λόγο να φοβούνται σήμερα για αυτήν την παρενέργεια».

6 Έχουν καταγραφεί σχετικές περιπτώσεις στην Ελλάδα;
Περισσότερες από 4 εκατ. δόσεις έχουν χορηγηθεί στη χώρα μας, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC). Η χορήγηση του περιορίστηκε εντούτοις, κατά την πρώτη περίοδο της εμβολιαστικής εκστρατείας «Ελευθερία». Στην Ελλάδα, τουλάχιστον τρεις θάνατοι συσχετίστηκαν με το εμβόλιο της AstraZeneca. «Τα τραγικά αυτά περιστατικά υπενθυμίζουν ότι δεν υπάρχει εμβόλιο, φάρμακο, χειρουργική επέμβαση ή οποιαδήποτε άλλη ιατρική πράξη με μηδενικές παρενέργειες ή επιπλοκές» σχολιάζει ο Σύψας.

7 Πού οφείλονται αυτές οι σπάνιες παρενέργειες;
Επιστήμονες του Πανεπιστημίου του Cardiff και του Πολυτεχνικού Πανεπιστημίου της Αριζόνα (2021), βρή-

6. ASTRAZENECA : ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ

Μέσο: TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

Σελίδα: 53

ΓΚΙΚΑΣ ΜΑΓΙΟΡΚΙΝΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΙΟΛΟΓΟΣ

Ο κίνδυνος μετά τις πρώτες περίπου 30 ημέρες από την πρώτη δόση μηδενίζεται

Δρ ΜΑΤΑ ΤΣΙΚΡΙΚΑ

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Υπολογίζεται ότι για το έτος 2021 πάνω από τρία δισεκατομμύρια δόσεις παρασχέθηκαν παγκοσμίως

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΨΑΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ – ΛΟΙΜΩΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

Η συχνότητα της συγκεκριμένης παρενέργειας είναι 1-3 περιπτώσεις ανά 100.000 δόσεις και εμφανίζεται τον πρώτο μήνα μετά τον εμβολιασμό

καν μια πιθανή εξήγηση: ανακάλυψαν ότι ο αδενοϊός στο εμβόλιο (χρησιμοποιείται για την παράδοση γενετικών οδηγιών στα κύτταρα) μπορεί να συνδεθεί με μια πρωτεΐνη που βρίσκεται στο αίμα (αιμοπεταλιακός παράγων-4). Πιστεύουν ότι σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, αυτό δύναται να πυροδοτήσει μια αλυσιδωτή αντίδραση στο ανοσοποιητικό σύστημα, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανάπτυξη θρόμβων αίματος.

8 **Εκκρεμούν δικαστικές αποφάσεις;**
Η AstraZeneca παραδέχθηκε τον Φεβρουάριο ότι το εμβόλιο μπορεί, σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις, να προκαλέσει σύνδρομο θρόμβωσης με θρομβοπενία, το οποίο έχει συνδεθεί με περισσότερους από 80 θανάτους στη Βρετανία. Τουλάχιστον 51 υποθέσεις έχουν πάρει τη νομική οδό, μόνον εκεί. Πάντως, η παρασκευαστρια εταιρεία αρνείται ότι η απόφαση απόσυρσης του εμβολίου σχετίζεται με τις μηνύσεις.

9 **Για ποιους πιθανούς λόγους προτιμήθηκε η χορήγηση του εν λόγω εμβολίου σε σύγκριση με τα έτερα εμβόλια έναντι του κορωνοϊού;**
«Η δυνατότητα εύκολης μεταφοράς, η φύλαξή του σε θερμοκρασίες ψυγείου 2 °C - 8 °C έως και χρονικό διάστημα 48 ωρών, καθώς και το χαμηλό κόστος του αποτέλεσαν σημαντικούς παράγοντες προτίμησης χορήγησής του κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Υπολογίζεται ότι για το έτος 2021 πάνω από τρία δισεκατομμύρια δόσεις παρασχέθηκαν παγκοσμίως» σημειώνει η πνευμονολόγος στο νοσοκομείο «Σωτηρία» και πρόεδρος της Ένωσης Πνευμονολόγων Ελλάδας Δρ Μάτα Τσικρικά.

Μπορεί μια είδηση που αφορά τον κορωνοϊό να πυροδοτήσει σενάρια συνωμοσιολογίας ακόμα και σήμερα;

Ποτέ άλλοτε δεν είχε προσαρμοστεί τόσο απότομα ο πλανήτης σε παρόμοιες καταστάσεις διαχείρισης υγειονομικής κρίσης. «Όμως σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να αφήσουμε να κυριαρχήσουν η αμφισβήτηση της τεκμηριωμένης γνώσης και ο επιστημονικός σκοταδισμός. Οι επαγγελματίες υγείας με κάθε ειλικρίνεια και σαφήνεια χωρίς υπεκφυγές και μισόλογα εξακολουθούν να ενημερώνουν τόσο για τα επιτεύγματα έναντι του κορωνοϊού όσο και για τις ανεπιθύμητες ενέργειες της θεραπείας και των εμβολίων» υπογραμμίζει η Δρ Τσικρικά. Και προσθέτει: «Αλλωστε, και οι ίδιοι βρέθηκαν στη θέση του πάσχοντα, μέτρησαν απώλειες ζωές συναδέλφων, φίλων και συγγενών. Πρέπει να γίνει σαφές, ότι οι ψυχραιμες φωνές είναι εκείνες που διαφυλάσσουν και διασφαλίζουν τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας».

10 **Το εμβόλιο έπιασε τον πρωταρχικό στόχο του σε μια εποχή που τα ποσοστά θνησιμότητας ήταν πολύ υψηλά;**

Στη διάρκεια των πρώτων ετών της πανδημίας τα ποσοστά νοσηρότητας και θνησιμότητας ήταν ιδιαίτερα υψηλά. Μόνο το 2020 οι θάνατοι άγγιξαν τα τρία εκατ. (ΠΟΥ). Σε ανακοίνωσή της η παρασκευαστρια εταιρεία υπογραμμίζει από την άλλη πως «σύμφωνα με ανεξάρτητους υπολογισμούς, πάνω από 6,5 εκατομμύρια ζωές σώθηκαν μόνο τον πρώτο χρόνο».